

običajne parlamentarične navade. — Papež Lev XIII. se je jako laskavo izrazil o homeruli, češ, da se bode ž njo dala večja prostost irskim katoličanom.

Obrtnija.

Lepšanje lesa.

Za lepšanje lesne površine poznamo jako veliko sredstev. V najpriprostejšem slučaju pobarvamo les z jednostavno vodeno ali oljnato barvo, prevlečemo ga s pokostjo, lakom ali pa ga namočimo z različnimi tekočinami, ki mu dajo plemenitejšo lice. V drugih razmerah pokrijemo les z navadnimi ali pa dragocenimi kovinami, to je, les bronziramo, posrebrnimo, pozlatimo itd. Podlago kovinam treba posebno skrbno pripraviti; navadno vzamemo v ta namen kreda ali gips, malokdaj druge tvarine. V kreda moremo vrezati različnih okraskov, ki dajo površini dokaj prijetneje, okusneje in dragoceneje lice. Poleg vrezanih ali celó vlitih ornamentov pa lepšamo površje tudi s slikarskimi okraski, ki so izvršeni z navadnimi patronami ali s prosto roko izurjenega delavca ali pa celo umetnika, kateremu se predmet ne zdi premalenkosten, da ga okraši s proizvodi svojega uma in svoje zmožnosti. Naravno je, da s prosto roko slikani in morebiti celo senčani ornament dokaj stanejo in da jih je vsled tega mogoče uporabljati le v skrajnih slučajih, ko naroča delo stranka, katera razpolaga s potrebnimi novci. Navadnemu človeku pa je tako lepšanje površja skorej nepristopno in zato moramo veselo pozdravljati vsak napredek, katerega otvori današnji čas v izumljeni priprostih in cenih načinov, ki naj nadomeščajo drage in nepristopne metode starejših dni. Ravno sedaj poročajo strokovni listi o iznajdbi, vsled katere lepšamo površino lesa ali pa tudi kamenja z ornamentami v reliefu na zelo jednostaven način, ki ne stane skoraj nič več truda, kakor navadno risanje ali slikanje s patroni, a učinek njegov je mnogo lepši in umetniški. Postopa se takole: Naredi limovo kreda (to je, razredčeni limovi vodi primešaj primerno množino krede) in jo s trdim ščetinastim čopičem nadevaj čofaje na leseno podlago. Ko se posuši, ponavljaj to še 5 do 8 krat, tako da dobiš kaceh 5 milimetrov debelo kredino plast. Ko je suha, jo s plovcem in vodo lepo ogladi in zbrusi, da dobiš gladko in jednostavno površje. Na to plast narisaj s prosto roko ali pa s posebno patrono zahtevani ornament in sicer z ne preveč mastno oljnato barvo. Ko se barva posuši, vzemi gobo ali pa ščet, ter začni s toplo vodo drgniti okraske. Dobro je, če prideneš vodi nekoliko dvojno kromovokislegakalija. Kmalu zapaziš, da voda onih delov povsem nič ne načne, ki so pokriti z oljnato barvo, ti deli ostanejo pri miru, kar je pa okoli njih, to zmiješ in izdolbeš z gobo vedno globokeje, tako da nastane konečno reliefni ornament, kakor bi ga bil z dolgim naporom izrezljal iz krede. Ko je stvar suha, se pobarva ali pa pozlati, kakor hočemo. Učinek je v obeh slučajih jako prijeten. Opomniti je še, da dvoj-

nokromovokisli kalij globoko pronicuje kreda in jo kmalu utrdi zoper vpliv važnosti in mokrote, tako da so ploskve, okrašene na opisani način, tudi zelo trpežne.

Ni dvomiti, de se bode ta metoda kmalu udomaćila pri izdelovateljih različnih lesnih proizvodov. Posebno za lepšanje okvirov itd. se bode dala izvrstno porabiti.

Obrtnijske raznoterosti.

Sušenje desk se vrši na Angleškem večinoma bolj previdno in solidno, nego pri nas. Deske pridejo iz žage takoj v tekočo vodo, kjer leže 14 do 30 dni. Potem jih denejo v odprte shrambe (šupe), kjer jih postavijo po konci, tako, da ima zrak dovolj pristopa do njih. V 3 — 4 tednih je les suh in jako trpežen. Mizarji take deske radi dražje plačujejo, nego navadne, ker so dokaj boljše in pomagajo dotičniku do imena solidne firme.

Pravico stene tapecirati imajo po najnovejši odredbi upravnega sodišča jedino le tapetniki; le izjemoma je sobnim slikarjem dovoljeno, stene tudi tapecirati.

Kmetijstvo.

Črtice za sadjarje.

VI.

Mnogo se je mej sadjarji ugibalo, kdaj naj se mlado drevesce cepi v drevesnici. Mnogi sadjarji so bili dolgo tega mnenja, da se s cepljenjem mora počakati, da drevesce precej odraste. Trdili so, da so divjaki manj občutljivi za vremenske nezgode, nego cepljenci in je sploh drevesce trdnejše, ako je visoko cepljeno. To mnenje se je dolgo ohranilo, ne le pri sadjarjih temveč tudi mej ljudstvom samim, dasi ni bilo potrjeno z nobenimi poskusi.

Tako ravnanje z drevesci pa ima vsekako marsikako slabo stran. Dolgo časa morajo ostati v drevesnici, ki se izprazni navadno šele v kaceh osmih ali desetih letih. Necepljena drevesca pa navadno ne rastejo ravno, temveč se kriva na vse strani, treba jih je privezavati, da dobimo lepa ravna drevesca. S tem privezavanjem in vravnavanjem imamo mnogo dela in vseh je pa navadno vendar še jako nepovoljen.

Če pa cepimo drevesce še majhno, v prvem in drugem letu, ko smo je presadili, bodo lepo ravno rastla in ž njim nimamo toliko dela. Taka drevesca niso grčeva in trnjeva, kakor divjaki. Proti vremenskim nezgodam pa niso nič občutljivejša, kakor drevesca, ki smo jih pozneje cepili. Velika prednost je pa, da taka drevesca lahko kmalu presadimo na vrt. Sedaj spregovorimo še nekaj o obdelavanji drevesnice. Kmalu ko so se drevesca vanjo presadila, mora se okopavati, da jo preveč ne preraste plevel in zemlja ne razpoka. To delo se pa mora vršiti jako skrbno, da se drevesca kaj ne poškodujejo. Za to delo potrebuje se rovnice ali motike. Trava okrog drevesc naj se z roko poruje. Poleg tega se mora pa še drevesnica pridno pletati. Plevel je v drevesnici ravno tako škodljiv, kakor na njivi. Drevescu odtegne mnogo